

Poslední otázka inspekčního elektronického zjišťování se týkala způsobu získání informací o možnostech podpory dětí s odlišným mateřským jazykem.

Tabulka 4

Způsob získávání informací o možnostech podpory dětí s odlišným mateřským jazykem

Způsob	Podíl škol v %
Z webu MŠMT	71,0
Z webu krajského úřadu	37,9
Z webových stránek www.inkluzivniskola.cz	34,0
Jiným způsobem	18,3

Téměř tři čtvrtiny ředitelů využívají internetové stránky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Z webových stránek jednotlivých krajů a také z webových stránek www.inkluzivniskola.cz provozovaných obecně prospěšnou společností META čerpá přibližně třetina oslovených. Jako jiný zdroj ředitelé nejčastěji uváděli literaturu a časopisy s touto tematikou, jiné webové stránky nebo další vzdělávání pedagogických pracovníků a různé semináře.

1.2

Výsledky inspekční činnosti na místě v předškolním vzdělávání

Z výsledků elektronického zjišťování bylo vybráno 47 mateřských škol, které uvedly, že vzdělávají děti s odlišným mateřským jazykem. Na těchto školách následně inspekční pracovníci v rámci komplexní inspekce zjišťovali podmínky pro děti s odlišným mateřským jazykem v následujících oblastech – organizace školy, vzdělávání, spolupráce se zákonnými zástupci, příprava pedagogů a připravenost školy.

1.2.1 Organizace školy

První oblast tematické inspekční činnosti na místě se zaměřila na organizaci školy z pohledu vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem. Inspekční pracovníci zjišťovali materiální a bezpečnostní podmínky pro děti s odlišným mateřským jazykem, zapojení dítěte do vzdělávání nebo jeho socializaci v třídním kolektivu.

Přístup k předškolnímu vzdělávání mají osoby, pokud mají právo pobytu na území České republiky na dobu delší než 90 dnů, popřípadě pokud jsou osobami oprávněnými pobývat na území České republiky za účelem výzkumu, pokud disponují statutem azylanta, pokud jsou osobami požívajícími doplňkové ochrany, žadateli o udělení mezinárodní ochrany nebo pokud jsou osobami požívajícími dočasné ochrany. Na rozdíl od základního vzdělávání musí dokládat oprávněnost svého pobytu na území České republiky, a to nejpozději při zahájení předškolního vzdělávání.

Jazyková příprava hraje v rozvoji komunikačních dovedností dítěte před nástupem k plnění povinné školní docházky zásadní roli, přesto jí však zatím není věnována systematická a adekvátní pozornost. Školy totiž uplatňují podpůrné prostředky spíše na základě vlastní zkušenosti se vzděláváním dětí s odlišným mateřským jazykem. Podpora mateřské školy je pro děti s odlišným mateřským jazykem v předškolním věku klíčová i vzhledem k faktu, že tyto děti nemají ze zákona nárok na bezplatnou jazykovou přípravu, která se vztahuje pouze na žáky plnící povinnou školní docházku v základní škole. Současně také může existovat určitý podíl dětí s odlišným mateřským jazykem, které mateřskou školu vůbec nenavštěvují.² Přitom je právě věk 0 až 4 roky (někdy až 6 let) nejdůležitějším obdobím pro rozvoj řečových dovedností dítěte.

2 Existence skupiny dětí s odlišným mateřským jazykem, která mateřskou školu vůbec nenavštěvuje, může být způsobena např. malou kapacitou mateřských škol, vyšší úplaty, nedůvěrou, případně malou informovaností zákonných zástupců. V neposlední řadě lze zmínit také odlišnost zdravotních systémů země původu, kdy dítě nemuselo projít povinným očkováním, které Česká republika pro účast v předškolním vzdělávání vyžaduje.